

РЕШЕНИЕ

19.11.2021

Әгержे шәһәре

КАРАР

№ 12-5

Татарстан Республикасы Әгерже
муниципаль районы территориясендә
автомобиль транспортында, шәһәр жир
өсте электр транспортында һәм юл
хужалыгында муниципаль контрольне
гамәлгә ашыру турында

«Автомобиль транспорты һәм шәһәр жир өсте электр транспорты уставы»
турында 2007 елның 8 ноябрендәге 259-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә
автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым
закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ
номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль
контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы, «Россия
Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»
2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, Татарстан
Республикасы Әгерже муниципаль районы» муниципаль берәмлеке Уставы
нигезендә, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгының «Типик
нигезләмәләр юнәлешләре турында» 2021 елның 28 октябрендәге 04-51/7517
номерлы хатын, Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгының килештерү
турында һәм муниципаль актлар проектлары буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр
булмау хакында 2021 елның 21 октябрендәге 04-51/7348 номерлы бәяләмәсен,
муниципаль актлар проектлары буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр булмау һәм
килештерү турында Татарстан Республикасы прокуратурасының 2021 елның 22
сентябрендәге 7-10-4885-21 номерлы бәяләмәсен исәпкә алыш, Татарстан
Республикасы Әгерже муниципаль районы Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Күшымта итеп бирелгәннәрне расларга:

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә
автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл
хужалыгында муниципаль контроль турында нигезләмә;

Татарстан Республикасы Әгержे муниципаль районы территориясендә автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге;

контрольлек төренец төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә юл хужалыгында муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр.

2. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>) бастырырга һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы (<https://agryz.tatarstan.ru>) составында Әгерже муниципаль районның рәсми сайтына урнаштырырга.

3. Әлеге каар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

4. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе А.Э. Акбашевка йөкләргә.

Совет рәисе,
Муниципаль район Башлыгы

A.P. Вәлиев

Татарстан Республикасы
Әгерже муниципаль районы
Советының
19.11.2009 № 12-5
каары белән расланган

**Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә
автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл
хужалыгында муниципаль контроль турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы территориясендә автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында (алга таба - муниципаль контроль) муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели

1.2. Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар (алга таба - контрольда тотыла торган затлар) тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү муниципаль контроль предметы булып тора:

1) автомобиль юлларына карата билгеләнгән автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге өлкәсендә:

а) урнаштырылган юл сервисы объектларын эксплуатацияләүгә гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының бүленгән полосаларында һәм (яисә) юл буле полосаларында;

б) капиталь ремонт, ремонт эшләрен гамәлгә ашыруга автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү өлешендә гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм аларда ясалма юл корылмаларын (юл-төзелеш материалларына һәм эшләнмәләренә карата таләпләрне дә кертеп) карал тоту;

2) автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм даими рәвештә пассажирлар йөртүне һәм багаж ташуны оештыру өлкәсендә федераль дәүләт контроле (күзәтчелеге) предметына карамаган даими рәвештә пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның муниципаль маршрутлары буенча пассажирлар йөртүне һәм багаж ташуны билгеләнгән;

Шулай ук контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителә торган каравларның үтәлеше муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булалар:

1.3.1. автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалығында контролльдә тотылуучы затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмавы) һәм гамәлләре (гамәл кылмавы) мәжбүри таләпләр үтәлергә тиешле, шул исәптән әшчәнлекне, гамәлләрен (гамәл кылмауларын) гамәлгә ашыручы контролльдә тотуучы затларга карата куелган таләпләр үтәлергә тиеш;

1.3.2. контролльдә тотыла торган затларның, шул исәптән мәжбүри таләпләр куелган эш һәм хезмәт күрсәтүләрнең әшчәнлек нәтижәләре;

1.3.3. Жир кишәрлекләрен, предметларны һәм контролльдә тотыла торган һәм (яисә) алардан файдаланучы һәм аларга карата мәжбүри таләпләр куелган биналар, корылмалар, корылмалар, территорияләр.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне төзу юлы белән гамәлгә ашырыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикаять бирунең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлеше һәм 17 статьясындагы 5 өлеше нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алышы барыла.

1.5. Муниципаль контроль Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районны башкарма комитеты (алга таба - Контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.6. Контроль органы исеменнән муниципаль контрольне түбәндәге вазыйфаи затлар гамәлгә ашырырга хокуклы:

1) Контроль органы житәкчесе (житәкчесе урынбасары);

2) үз вазыйфаи бурычларына әлеге Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткәру (алга таба - инспектор) керә торган контроль органын вазыйфаи заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органын вазыйфаи затлары исемлеге әлеге Нигезләмәнең 1 нче күшымтасы белән билгеләнгән.

Контроль органы вазыйфаи затлары, вәкаләтле затлар

контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә Контроль органы

житәкчесе, урынбасары (алға таба - контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) көрә.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруға, профилактик чарапарны, контроль чарапарны оештыруға һәм уздыруға бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Автомобиль транспортны һәм шәһәр жир өсте электр транспорты уставы» 2007 елның 8 ноябрендәге 259-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр көртү хакында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре қулланыла.

II. Зыян кiterү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль торак контроле профилактик чарапар һәм контроль чарапар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) кiterү рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтижәләр, шул ук вакытта контроль орган дайми нигездә зыян (зыян) кiterү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен файдаланыла торган белешмәләрне (зыянны) мониторинглау (жыю, эшкәрту, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) кiterү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) кiterү куркынычының түбәндәге категорияләренең берсенә кертелергә мөмкин (алға таба - хәвеф-хәтәр категориясе):

- югары куркыныч;
- уртача куркыныч;
- чамалы куркыныч;
- түбән куркыныч.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә көртү критерийлары әлеге Нигезләмәненең 1 нче қушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын хәвеф-хәтәр категориясенең берсенә көртү аның характеристикаларын расланган хәвеф-хәтәр критерийлары белән чагыштыру нигезендә контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторы үзе мәжбүри таләпләрне бозу булып тормаган контроль объекты параметрларыннан туры килү яисә читләшү булып тора, ләкин югары дәрәҗәдә ихтималлык белән законда саклана торган кыйммәтләргә зыян кiterү куркынычы барлыгын күрсәтә.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру қысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге Совет каары белән раслана.

2.6. Контроль объекты билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектының хәвеф-хәтәр категориясе критерийларына туры килүе турында белешмәләр көргөн көннән алыш биш көне эчендә йә хәвеф-хәтәр критерийларын үзгәрту турында карар контроль объекты хәвеф-хәтәр категориясен үзгәрту турында карар кабул итә.

III. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чараптар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контроль орган түбәндәге профилактик чараптар төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүне игълан итү;
- 4) консультацияләү;
- 5) профилактик визит.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү һәм хокук куллану практикасын гомумиләштерү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга хәбәр итү

3.1.1 Контроль орган «Интернет» чөлтәрендәге рәсми сайтта (алга таба - рәсми сайт), массакүләм мәгълүмат чарапарында, дәүләт мәгълүмат системаларында контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша (алар булган очракта) һәм түбәндәге белешмәләрнең башка рәвешләрендә урнаштыру юлы белән зарури таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә торучы һәм башка кызыксынучы затларга мәгълүмат бирә:

- 1) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукий актлар текстлары;
- 2) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга сала торган норматив хокукий актларга кертелгән үзгәрешләр турында, аларның үз көченә керү сроклары һәм тәртибе турында белешмәләр;
- 3) структур берәмлекләрне күрсәтеп, норматив хокукий актлар исемлеге мәжбүри таләпләре булган, аларны бәяләү контроль предметы булып торган әлеге актлар, шулай ук мәжбүри таләпләрне бозганды кулланыла торган жаваплылык чарапары турында гамәлдәге редакциядәге текстлар белән мәгълүмат;
- 4) аларны үз-үзен тикшерү өчен куллануны рәхсәт итә торган форматта расланган тикшерү кәгазыләре;
- 5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча житәкчелек;
- 6) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә керту тәртибе;
- 7) хәвеф-хәтәр категориясен күрсәтеп, контроль чарапарының еллык планын формалаштыру кысаларында исәпкә алына торган контроль объектлары исемлеге;

- 8) планлаштырылган контроль органы программа профилактикасы чараларын һәм планын профилактикалау (уздырганда мондый чаралар);
- 9) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан соратып алына торган белешмәләрнен тулы исемлеге;
- 10) мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча консультацияләр алу ысуллары турында белешмәләр;
- 11) контрольдә тотыла торган затларның намуслылыгын стимуллаштыру чараларын куллану турында белешмәләр;
- 12) контроль орган каарларына, аның вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр шикаять бирү тәртибе турында белешмәләр;
- 13) контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре булган докладлар;
- 14) муниципаль контроль турында докладлар;
- 15) үз-үзенә тикшерү ысуллары һәм процедурасы (ул булганды) турында мәгълүмат, шул исәптән мәжбүри таләпләрне үтәү декларациясен әзерләү һәм үз-үзенә тикшерүне үткәрү буенча методик тәкъдимнәр һәм контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан тапшырылган мәжбүри таләпләрне үтәү декларацияләре турында мәгълүмат;
- 16) Россия Федерациясенең норматив хокукий актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда һәм (яисә) зыян кiterү куркынычын профилактикалау программаларында каралган башка белешмәләр.

3.2. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү

- 3.2.1. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү Контроль орган тарафыннан елга 1 тапкыр уздырыла һәм түбәндәге бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:
- 1) контроль орган һәм аның вазыйфаи затлары тарафыннан мәжбүри таләпләрне, муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарын куллануга бертөрле алышынарны тәэмин итү;
- 2) ңүрсәтелгән хокук бозулар барлыкка килүгә китерә торган мәжбүри таләпләрне, сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны типик бозуларны ачыклау;
- 3) закон тарафыннан саклана торган кыйыммәтләргә зыян (зыян) кiterү очракларын анализлау, зыян (зыян) кiterү куркынычы чыганакларын һәм факторларын ачыклау;
- 4) мажбүри таләпләрне актуальләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү;
- 5) дәүләт контроле (кузәтчелек), муниципаль контроль турында Россия Федерациясе законнарына үзгәрешләр керту хакында тәкъдимнәр әзерләү.
- 3.2.2. Эгерже муниципаль районында торак контролен гамәлгә ашыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү үткәрелгән контроль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турындагы мәгълүматларны жыю һәм анализлау юлы белән тикшереп тору органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.2.3 Хокук куллану практикасын гомуиләштерү нәтижәләре буенча, Контроль орган хокук куллану практикасын гомуиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган доклад әзерли.

3.2.4 Хокук куллану практикасы турында доклад Эгерже муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән раслана һәм Татарстан Республикасы муниципаль берамлекләре порталы составында “Интернет” мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендә (<https://agryz.tatarstan.ru>) Эгерже муниципаль районы рәсми сайтында. хисап елыннан соң килүче елның 1 марта иннан да соңга калмыйча урнаштырыла.

3.3. Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү

3.3.1. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүне (алга таба - кисәтү) иғълан итә, әгәр мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнә торган таләпләре яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр булса һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китергән йә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудырган, һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэммин итү чараларын күрергә тәкъдим итә.

3.3.2. Хурлау Россия Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типсөй формалары турында» 2021 елның 31 мартандагы 151 номерлы боерыгы белән расланган рәвештә төзелә.

3.3.3. Контрольләнә торган зат кисәтү алынган көннән алыш ун эш көне эчендә контроль органга кисәтүгә карата ризасызылык белдерергә хокуклы.

3.3.4. Каршылыкта булырга тиеш:

1) карши килү жибәрелә торган контроль орган исеме;

2) юридик затның исеме, шәхси эшкуар яисә граждан фамилиясе, исеме һәм атасының исеме (соңғысы - булган очракта), шулай ук контактлы телефон номеры (номеры), электрон почта адресы (адресы) һәм контрольдә тотыла торган затка жавап жибәрелергә тиешле почта адресы;

3) салым түләүченең идентификация номеры - юридик зат, индивидуаль эшкуар,

4) паспортының яисә гражданның шәхесен таныклаучы башка документының сериясен һәм номерын;

5) кисәтү датасы һәм номеры;

6) иғълан ителгән кисәтүләр нигезендә контрольдә тотылмый торган зат нигезендә дәлилләр;

7) контрольдә тотыла торган зат кисәтү алу датасын;

8) шәхси имза һәм дата.

3.3.5. Мөрәҗәгать итүче органнарга мөрәҗәгатьләр контроль астындагы зат тарафыннан кәгазь рәвештә почта жибәрелешендә йә 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда гади электрон имза яисә көчәйтегән электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә Контроль органның электрон почгасы адресын кисәтүдә күрсәтелгән йә кисәтүдә күрсәтелгән башка ысууллар белән жибәрелә».

3.3.6. Кирәк була калса, контрольдә тотылуучы зат тиешле документларны яисә аларның таныктанган күчермәләрен каршы алырга куша.

3.3.7. Контроль орган аны алган көннән алыш унбиш эш көне эчендә кисәтүгә карата ризасызылық белдерә.

3.3.8. Жавап бирү нәтижәләре буенча Контроль орган түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) игълан ителгән кисәтүне гамәлдән чыгару рәвешендәге ризасызылыкны канәгатьландерә;

2) баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, каршы килүне канәгатьләндерудән баш тarta.

3.3.9. Контроль орган кисәтүгә карата ризасызылық белдерелгән көннән соң биш эш коненнән дә соңга калмыйча каршы килү нәтижәләре турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

3.3.10. Каршы килүнен кабат юнәлеше шул ук нигезләрдә рәхсәт ителми.

3.3.11. Контроль орган мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында игълан ителгән кисәтүләрне исәпкә ала һәм башка профилактик чараптар һәм контроль чараптар уздыру өчен тиешле күрсәткечләрдән файдалана.

3.4. Консультация

3.4.1. Контрольләнүче затларны һәм аларның вәкилләрен консультацияләү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә анырыла:

- 1) контроль чараптар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чараптар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чараптар нәтижәләре буенча каарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган каарларына шикаяты белдерү тәртибендә.

3.4.2. Инспекторлар контрольдә тотыла торган затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр бирә:

1) телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чара, контроль чара үткәрү барышында телдән азлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә тотыла торган затларның һәм аларның вәкилләренең контроль органы вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бертиплы мөрәҗәгатьләр (10 нан артык бер типтагы мөрәҗәгатьләр) буенча язма азлатма бирудың рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.4.3. Һәр мөрәҗәгать итүчене шәхсән кабул итүдә инспекторлар 10 минуттан артык.

Телефоннан сөйләшу вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.4.4. Контроль орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мәгълүмат бирми.

3.4.5. Язма рәвештә консультация бируды тикшереп тору органының вазыйфаи заты түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

а) контрольдә тотыла торган зат консультацияләү мәсьәләләре буенча язма жавап бирү турында язма гариза биргән;

б) куелган сорауларга жавап бирергә кинәш биргән вакытта мөмкин түгел;

в) күелгап сорауларга жавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

3.4.6. Контрольләнә торган зат «Россия Федерациясе гражданнарының мәрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендағы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма жавап бири турында гарызнамәне жибәрергә хокуклы.

3.4.7 Контроль орган үткәрелгән консультацияләрне исәпкә ала.

3.5. Профилактик визит

3.5.1 Профилактик визит контролльдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә формасында инспектор тарафыннан йә видео-конференция-элемтә куллану юлы белән уздырыла.

3.5.2 Инспектор түбәндәгеләргә карата мәжбүри профилактик визит уздыра:

1) күпфатирлы йортлар белән идарә итү өлкәсендәге эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контролльдә тотучы затлар, мондый эшчәнлек башланган вакыттан алыш бер елдан да соңга калмыйча (эшчәнлекнең башлануы турында белешмәләр булганда);

2) югары хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектлары контролль объектын курсәтелгән категориягә керту турында карап кабул ителгән көннән алыш бер елдан да соңга калмыйча.

3.5.3. Профилактик визитлар контролльдә тотылган затлар белән килештереп уздырыла.

3.5.4. Контроль орган контролльдә тотыла торган затка профилактик визит уздыру турында, аны үткәру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча, хәбәр жибәрә.

Контроль астындагы зат кисәтү визитын (мәжбүри профилактик визитны да кертеп) уздырудан баш тартырга хокуклы, бу хакта контроль орган үткәру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итте.

3.5.5. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә төzelә hәм түбәндәге белешмәләрне үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамә төзү датасы, вакыты hәм урыны;
- 2) контроль орган исеме;
- 3) контролльдә тотыла торган затның тулы исеме;
- 4) вәкаләтле вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);
- 5) мәжбүри профилактик визит датасы, вакыты hәм урыны;
- 6) вәкаләтле вазыйфаи зат имzasы.

1.5.6. Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә контроль астындагы зат адресына язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә жибәрелә.

1.5.7. Мәжбүри профилактик визитны уздыру срокы контроль орган тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә hәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

- 1.5.8. Профилактик визит йомгаклары буенча инспектор профилактик визит үткәрү турында акт төзи.
- 1.5.9. Контроль орган үткәрелгән профилактик визитларны исәпкә ала.

IV. Муниципаль контроль кысаларында үткәрелә торған контроль чараптар

4.1. Контроль чараптар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль тұбәндәге планлаштырылған һәм планнан тыш контроль чарапарны үткәрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, документар тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торған затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;

мәжбүри таләпләрне үтәүне күзәтү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торған затлар белән үзара хезмәттәшлексез.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотыла торған затлар белән үзара хезмәттәшлек тұбәндәгеләр була:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сейләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә тотыла торған зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (һәркем өчен мөмкин болған житештерү объектларында инспектор булу очрактарыннан тыш).

4.1.3 Контроль чараптар контрольдә тотыла торған зат белән хезмәттәшлек иткәндә гамәлгә ашырыла, тұбәндәге нигезләрдә тикшереп тору органы тарафыннан үткәрелә:

1) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

2) контроль чараптар уздыру планына кертелгән контроль чарапарны уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торған затларга карата контроль чараптар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарың үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мәрәҗәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срокы узу - Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда.

Контроль чараптар, тикшереп тору органының вәкаләтле вазыйфаи затлары биренмәре нигезендә, контроль органның эш планнарындагы, шул исәптән Федераль законда билгеләнгән очраклардагы биренмәрне дә кертеп, инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Контрольгә алынучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чараптар инспектор һәм контроль чараны уздыруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

- карау;
- сораштыру;
- язма аңлатмалар алу;
- документларны теркәү;
- экспертиза.

4.1.5. Контроль зат белән, шулай ук документтар тикшерүне күздә тоткан контроль чараны үткәрү өчен контроль органның вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган карапы кабул ителә, анда түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

- 1) карап кабул итү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) кем тарафыннан карап кабул ителгән;
- 3) контроль чараны уздыру нигезләре;
- 4) контроль тәре;
- 5) контроль чара үткәрүгә вәкаләтле (вәкаләтле) белгечләрнен, экспертиларның яисә мөндый чараны үткәрүгә жәлеп ителә торган эксперт оешмасының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме (булган очракта), инспектор (инспекторлар, шул исәптән инспекторлар) вазыйфасы;
- 6) контроль чарасы үткәрелә торган контроль объекты;
- 7) контрольдә тотылган зат тарафыннан эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яисә контролльдә тоту үткәрелә торган башка объектларның урнашу адресы рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин;
- 8) контроль чара үткәрелә торган контроль объект таләпләренә туры килү өчен жаваплы гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) яисә оешманың исеме, оешманың адресы (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин;
- 9) контроль чараның тәре;
- 10) контроль чара кысаларында башкарыла торган контроль гамәлләр исемлеге;
- 11) контроль чара предметы;
- 12) агәр аларны куллану мәжбүри булса, тикшерү кәгазыләре;
- 13) контроль чараны уздыру датасы, шул исәптән контролльдә тотылучы зат белән турыдан-туры хезмәттәшлек вакыты (контрольдә тотылучы зат белән турыдан-туры хезмәттәшлек срогы өлешендә рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин);
- 14) граждан, оешма тарафыннан мәжбүри таләпләренән үтәлешен бәяләү өчен кирәклे документлар исемлеге (контроль чара кысаларында мәжбүри таләпләренән үтәлешен бәяләү максатларында контроль зат тарафыннан документлар бирү каралган очракта);
- 15) агәр дә бу контроль рәвеше турындағы нигезләмәдә каралган булса, башка белешмәләр.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәрүгә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Положение пунктының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны уздыру турында карап кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль орган каарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булғанда Контроль орган контроль чаралар үткәрүгә жәлеп итә эксперtlарны, билгеләнгән тәртиптә аттестованный эксперт оешмаларын һәм контроль чаралар үткәрүгә жәлеп ителә торган эксперtlар, эксперт оешмалары реестрына көртөлгән эксперtlарны жәлеп итә.

4.1.7. Контрольле зат белән үзара хезмәттәшлек итүне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисади үсеш министрлыгының 31.03.2021 № 151 боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

«Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында».

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсателә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргендә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнен Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, тикшерү чарасын уздыру урыны буенча тикшерү үткәрелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт, закон белән саклана торган серне тәшкил итүче мәгълуматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәгән килеш рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль чара актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотылучы зат әлеге Нигезләмәнен 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

4.2. Контроль орган тарафыннан контроль чаралар нәтижәләре буенча күрелә торган чаралар

4.2.1. Контроль орган контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта:

1) контроль чара актын рәсмиләштергәннән соң, контрольдә торучы затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә (алга таба - күрсәтмә) бирергә, әмма кименде

алты ай (документлар тикшерүен уздырганда күрсәтмә документар тикшеру тәмамланғаннан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча) һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын, шулай ук федераль законда контроль рәвеше каралган башка чараларны үткәрү турында күрсәтмә бирергә;

2) биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, биналарны, жайламаларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (куллануны) тыю турында һәм гражданнарга, оешмаларга закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булу турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат житкерү һәм аны булдырмау ысууллары турында судка мөрәжәгать итүгә кадәр Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр тикшерү чарасын үткәргендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы гражданнар, оешмаларның эшчәнлеге, алар тарафыннан житештерелә торган һәм сатыла торган товарлар, башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнен турыдан-туры куркынычы яки мондый зыян (зыян) китергән дип билгеләнә;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә аширу чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән вакътта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, чаралар үтәлүне тәэммин итү чараларын күрү;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.2.2. Контрольләнә торган зат күрсәтмәне үтәү срокы узганчы, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр күшүп, күрсәтмәнен үтәлеше турында контроль органга хәбәр итә.

4.2.3. Элеге Нигезләмәнен 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контролльдә торучы зат тарафыннан үтәү срокы узганинан соң йә контроль астындагы зат күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнен (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алынган очракта, күрсәтелгән документлар һәм мәгълүматлар нигезендә карар үтәлешен бәяли.

4.2.4. Контроль орган күрсәтмәне контролльдә тоткан очракта, контроль орган күрсәтмәнен үтәлеше турында хәбәрнамә жибәрә.

4.2.5. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнен (иминлек мониторингының) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, карар үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин түгел,

Контроль орган әлеге каарның үтәлешен инспекция визитын яисә документар тикшерүне уздыру юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән каарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рөхсәт ителә.

4.2.6 Әлеге Нигезләмәнен 4.2.5 пункттында каалган контроль чараны үткәрү йомғаклары буенча Контроль орган каарның үтәлмәве яисә тиещенчә үтәлмәве ачыкланган очракта, ул, әлеге Нигезләмәнен 4.2.1 пунктының 1 пунктчасында каалган каарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнен яңа срекларын курсәтә.

Күрсәтмәне үтәмәгәндә, Контроль орган аның үтәлешен, күрсәтмәне мәжбүри үтәү таләбе белән судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, тәэммин итү чараларын күрә.

Контроль орган каарның үтәлеше турында мәгълүмат тулы күләмдә контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә.

4.3. Планлы контроль чаралар

4.3.1. Планлы контроль чаралар Контроль орган (алга таба - еллык чаралар планы) тәзи торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиещле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планы нигезендә уздырыла.

4.3.2. Билгеле бер хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру төрләре, ешлыгы зыян (зыян) китерү куркынычына туры килә.

4.3.3. Контроль орган планлы контроль чараларын түбәндәгә төрләрен үткәрә:

- инспекция визиты;
- документар тикшерү;
- кучмә тикшерү.

Югары хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты уздырыла.

Урта хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата күчмә тикшерү үткәрелә.

Уртача хәвеф-хәтәр категориясенә караган объектларга карата документлар буенча тикшерү уздырыла.

4.3.4. Контроль объектларына карата планлы контроль чаралар түбәндәгә вакыт белән уздырыла:

югары хәвеф-хәтәр категориясе өчен - 2 елга бер тапкыр;

урта хәвеф-хәтәр категориясе өчен - 3 елга бер тапкыр;

уртача хәвеф-хәтәр категориясе өчен - 5 елга бер тапкыр;

Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектына карата план буенча чаралар үткәрелми.

4.3.5 Гражданнар файдалана торган торак урыннарга карата муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда планлы контроль чаралар үткәрелми.

4.4. Планнан тыш контроль чаралар

4.4.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визитлары, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүләр, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.4.2. Планнан тыш контроль чараны үткәру турыйндағы карап мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алыш кабул ителә.

4.4.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез, планнан тыш контроль чараларыннан тыш, түбәндәге нигезләрдә уздырыла:

1) контроль органның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиян (зиян) китеү турында яки мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яки контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау турында белешмәләре булу;

2) контроль чаралар уздыру планына көртөлгөн контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турыйндағы йөкләмәсе;

4) законнарың үтәлешен күзәтү кысаларында контроль чара уздыру, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына көргөн материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәү турында прокурор таләбе;

5) мәжбүри таләпләрне ачыланган бозуларны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану (әлеге Федераль законның 95 статьясындағы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) тикшерү программасында күрсәтелгөн вакыйганың контрольлек рәвеше турыйндағы федераль законда тикшерү чараларының тикшерүләр программы нигезендә үткәрелүе ачыланган булса, һөжүм итү.

4.4.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелә торган очракта, күрсәтелгөн чара мондый килештерүдән соң уздырыла.

4.5. Документтар тикшерү

4.5.1. Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урын буенча уздырыла торган контроль чара аңлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контролльдә тотучы затлар документларындағы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль органның мәжбүри таләпләрен һәм қаарларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр тора.

4.5.2. Контроль органы карамагындағы документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контролльдә торучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль торучы зат адресына документлар буенча тикшерү барышында карау өчен кирәkle башка документларны тапшыру таләбен жиберә.

Элеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп жибәрергә тиеш.

4.5.3. Документлар буенча тикшерү үткәруү срогы ун эш көненнән артмый.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка таләплэр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны Контроль органына тапшырганчы карау өчен кирәkle документларны тапшыру;

2) контрольдә тотыла торган затка контроль органы мәгълүматын жибәрүгән вакыттан алып:

контрольдә тотыла торган документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыктарны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм кирәkle аңлатмаларны күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшырганчы язма рәвештә тапшырырга.

4.5.4 Документлар буенча тикшерү барышында кылышына торган контроль ғамәлләр исемлеге:

- 1) документларны теркәү;
- 2) язма аңлатмалар алу;
- 3) экспертиза.

4.5.5 Контроль чараны үткәруү барышында инспектор контрольдә тотыла торган затка кирәkle һәм (яисә) бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган документларны һәм (яисә) аларның күчермәләрен, шул исәптән фотога төшерү материаллары, аудио- һәм видеоязмалар, мәгълүмат базалары, мәгълүматлар банклары, шулай ук мәгълүмат чыганаклары бирү турындагы таләпне күрсәтергә (жибәрергә) хокуклы.

Контрольләнә торган зат документларны тапшыру турындагы таләбендә күрсәтелгән срокта теркәлә торган документларны Контроль органына жибәрә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга, контрольдә тотыла торган зат тиешле документларны тапшыра торган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, документларны билгеләнгән срокта бирүнең мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога язу материалларыннан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәруү вакытына контроль чараларны башкару өчен киракле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.5.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан сорала.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контролъдә торучы граждан, аларның вәкилләре, шаһитлары сүзләреннән язма аңлатмалар төзергә хоюклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дөрес язып алуы турында тамга ясыйлар һәм, аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.5.7. Экспертиза контроль орган йөкләмәсе буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контролъдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да контролъ чара уздыру барышында гамәлгә ашырыла.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындағы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтижәләре эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.5.8. Актны рәсмиләштерүү документлар тикшерүен үткәрү тәмамланган көнне Контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

4.5.9. Акт контроль органы тарафыннан контролъдә тотыла торган затка документлар тикшерүе тәмамланғаннан соң биш эш көненнән дә соңға калмыйча Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә жибәрелә.

4.5.10. Планнан тыш документтар тикшерү прокуратура органнары белән килештерелмичә уздырыла.

4.6. Күчмә тикшерү

4.6.1. Күчмә тикшерү контролъдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре яисә контроль объектлары) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион хезмәттәшлек чарапаларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша уздырыла.

4.6.2. Күчмә тикшерү мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) Контроль органы карамагындағы яисә ул соратып ала торган документлардагы һәм контролъдә тотыла торган затның аңлатмаларындағы белешмәләрнең тулылығын һәм дөреслеген тикшерергә;

2) контролъдә тотыла торган затның һәм (яисә) аның карамагындағы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлеге Нигезләмәнен 4.6.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча гына мәжбүри таләпләргә туры килүен һәм контролъ гамәлләрнең башка тере кысаларында каралган кирәkle контролъ гамәлләрнең башкаруын бәяләргә.

4.6.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән түбәндәге нигезләрдә генә үткәрелә:

1) контроль органның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиян (зыян) китерү турында яисә мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль

объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау турында белешмәләре булу;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чаралар уздыру сроклары килү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарың үтәлешенә күзәтчелек иту, кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәу кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында контроль орган карарын үтәу срокы тәмамлану (248-ФЗ номерлы Федеरаль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) тикшерү программасында курсәтелгән вакыйганың контролълек рәвеше турындагы федераль законда тикшерү чараларының тикшерүләр программы нигезендә үткәрелүе билгеләнгән булса, барлыкка килүе.

7) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр алганда.

4.6.4. Контроль орган урынга чыгып тикшерүне үткәрү турында контрольдә тотыла торган затка күчмә тикшерүне үткәрү турында карап күчермәсен жибәрү юлы белән ул башлангачы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

4.6.5. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотыла торган затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклыгын, күчмә тикшерү үткәрү турында карап күчермәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

4.6.6. Күчмә тикшерүне үткәрү срокы ун эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата багланыштарның гомуми срокы кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатьтән артмый.

4.6.7. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлеге:

1) карау;

2) сораштыру;

3) документларны теркәү;

4) язма аңлатмалар алу;

5) экспертиза.

4.6.8. Карап контрольдә тотыла торган зат һәм (яисә) аның видеоязманы мәжбүри қулланып вәкиле катнашында инспектор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.6.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнен үтәлешен бәяләүне уздыру өчен әһәмияте булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленән һәм шундый мәгълүматка ия башка затлардан алу өчен төзелә торган контроль гамәл аңлашила.

Сораштыру нәтижәләре сорашып белешү беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткан белешмәләрнен дөреслеген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль

чара актында имзалана.

4.6.10. Тикшерүү мәжбүри таләплөрнө бозуларны ачыклаган очракта, сораштыруу, сорашып белешүү мәжбүри таләплөрнө бозуның дәлилләрен рәсмиләштерүү өчен, фотосъемканы, аудио- һәм видеоязманы, дәлиллөрнө теркәүнен башка ысуулларын кулланырга хокуклы.

Фотога төшерүү ярдәмендә мәжбүри таләплөрнө бозуларның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләплөрнө бозуның ачыкланган һәрберсенең кимендә ике сурәттө белән уздырыла.

Фотога төшерүү һәм видеога яздыру мәжбүри таләплөрнө бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләплөрнөн исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

4.6.11. Тикшерелә торган зат тарафыннан теркәлә торган документларны, язма аңлатмаларны тапшыруу, экспертиза үткөрүү өлөгө Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6 һәм 4.5.7 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.6.12 Күчмә тикшерүү тәмамланғаннан соң, инспектор урынга чыгып тикшерүү актында төзи.

Фотога төшерүү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерүү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерүү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.6.13. Күчмә тикшерүүне үткөрүү (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча контролльдә тотыла торган зат булмауга бәйле рәвештә йә контролль астындагы зат эшчәнлегенең факттагы булмавына бәйле рәвештә йә күчмә тикшерүүне үткөрүү мөмкин булмаган башка гамәлләр (гамәл кылмауларга) бәйле очракта, инспектор сәбәплөр үүрсөтеп, күчмә тикшерүүне уздыруның мөмкин булмавы турында акт төзи һәм контролль астындагы затка 21 статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган тәртиптә контролль чараларын үткәрүнен мөмкин булмавы турында хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүүне үткәрүнен үүрсөтегендә чоры кысаларында урынга чыгып тикшерүү тәмамланғанчы теләсә кайсы вакытта контролль гамәлләр қылышында хокуклы.

4.6.14. Индивидуаль эшкуар, контролльдә тотыла торган затлар булган граждан контролль органга түбәндәгө очракларда контролль чаралар уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүматны тапшырырга хокуклы:

- 1) вакытлыча хәzmәткә сәләтсез булу;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн тәртибенә) буенча килү зарурлыгы;
- 3) контролль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын Россия Федерациясе Жинаяты-процессуаль кодексы нигезендә сайлау;
- 4) хәzmәт командировкасында булу.

Мәгълүмат килгәндә, контролль чаралар үткөрүү контролль орган тарафыннан өлөгө мөражәгатькә сәбәп булган хәлләрнө бетерү өчен кирәклө срокка күчерелә.

4.7. Инспекция визиты

4.7.1. Инспекция визиты контролъдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) йәконтроль объектының урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контролъдә тотыла торган затка һәм житештерү объекты милемчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольле затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга, биналарга каршылыксыз көрүен тәэммин итәргә тиеш.

Эшчәнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер житештерү объектында (территориядә) инспекция визитын үткәрү срокы бер эш көненнән артмый.

4.7.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;

г) контролъдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) йәконтроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында булырга тиешле документларны теркәү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеосәлемтә аша уздыру рөхсәт ителә.

4.7.3. Плannan тыш инспекция визиты прокуратура органнары белән түбәндәгө нигезләрдә генә үткәрелә:

1) контролъ органның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында яисә мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контролъ объектының туры килүен яисә контролъ объектының мондый параметрлардан тайпилуын ачыклау турында белешмәләре булу;

2) контролъ чаралар уздыру планына кертелгән контролъ чаралар уздыру сроклары силү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контролъдә тотыла торган затларга карата контролъ чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына көргән материаллар һәм мәрәҗәгатьләр буенча үтәү кысаларында контролъ чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында контролъ орган каарын үтәү срокы тәмамлану (248-ФЗ номерлы Федэраль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очракларда);

6) тикшерү программасында курсәтелгән вакыйганың контролълек рәвеше турындагы федераль законда тикшерү чараларының тикшерүләр программы нигезендә үткәрелүе ачыкланган булса, һөжүм итү.

7) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр алганда.

4.7.9. Элеге Нигезләмәнең 4.7.2 пунктында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6, 4.6.8 - 4.6.10 пунктларына ярашлы рәвештә гамәлгә анырыла.

4.8. Мәжбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәту

4.8.1. Контроль орган, мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлыкны мониторинглауны) үтәүне күзәткәндә, контроль органда булган контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хесмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, жыюны, анализлауны үткәрә, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контролльдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук «Интернет» чөлтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләрне, шулай ук автомат режимда эшләүче фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларыннан файдаланып алынган белешмәләрне.

4.8.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы барлыкка килү фактлары ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуларның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр ачыкланса, Контроль органы тарафыннан планнан тыш контроль чараны уздыру турында түбәндәгэ карарлар кабул ителә:

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (зыянны) зыян китерү турындагы яисә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы турындагы белешмәләрнең дөреслеген раслаганды йә контролльдә тотыла торган зат эшчәнлеге параметрларын билгеләгендә, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган индикаторларга туры килү яисә алардан тайпылу контроль чараны уздыру өчен нигез булып тора, - контроль чараны уздыру турында дәлилләнгән нигез;

закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турындагы яисә зыян (зыян) китерү куркынычы турындагы белешмәләрнең дөреслеген раслау булмаганды, шулай ук контроль астындагы затның эшчәнлеге параметрларын билгеләү мөмкин булмаганды, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган индикаторлар нигезендә контроль чараны уздыру өчен нигез булып тора торган контролльдә тотыла торган зат эшчәнлеге параметрларын билгеләү мөмкинлеге булмаганды - мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү юналеше турында дәлилле нигез;

гражданың шәхесен, оешма вәкиленең вәкаләтләрен раслау мөмкин булмаганды, зыян (зыян) китерү турындагы белешмәләрнең дөрес булмавы ачыкланганды яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булганды - контроль чараны үткәрү өчен нигез булмау турында дәлилләнгән нигез.

2) кисәтү игълан итү турында карап;

3) Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенең 1 пунктында каралған тәртиптә ачықланған хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бири турында карар.

4) Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлеше нигезендә контроль рәвеше турында федераль законда беркетелгән карар.

4.9. Күчмә тикшерү

4.9.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылған затлар тарафыннан мәжбүри таләтләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.9.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерылмаланған структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алыш барган) урыны, граждан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча уздырыла, шул ук вакытта контрольдә тотылған зат белән үзара хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында һәркем өчен мөмкин булган (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылған) житештерү объектларында тикшерү башкарыла.

4.9.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торған затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектка (бер-берсенә турыдан-туры якын урнашкан берничә объектка) күчмә тикшерү үткәрү срокы бер эш көненнән артмый.

4.9.4 Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралған каарлар кабул ителми.

V. Судка кадәр шикаять бири

5.1. Алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылған контрольлек итүче затлар Контроль органы житәкчесе урынбасары һәм инспекторларның түбәндәге каарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы (алга таба шулай ук - вазыйфаи затлар):

- 1) контроль чаралар уздыру турында каарлар;
- 2) ачықланған хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары).

5.2. Шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан Контроль органына дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталларын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Шикаять биргәндә граждан гади электрон имза йә көчәйтеген квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма тарафыннан шикаять бирелгәндә, ул көчәйтеген квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә салына торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контролъдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документларны үз эченә алган шикаять, дәүләт яисә башка сакланучы сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәгән килеш, кәгазь чыганакта дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләрнең бердәм порталыннан файдаланмычы, контролъдә торучы зат тарафыннан бирелә.

5.3. Контроль орган каарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять контроль орган житәкчесе тарафыннан карала.

Контроль орган житәкчесенә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районы башлыгы тарафыннан карала.

5.4. Шикаять контролъдә тотучы зат үз хокукларын бозу турында белә яки белергә тиеш булган көннән соң утыз календарь көн эчендә бирелә

Контроль орган күрсәтмәсенә шикаять контролъдә торучы зат күрсәтмә алган вакыттан алыш ун эш көне эчендә бирелә.

5.5. Шикаять бирү срокын житди сәбәп белән уздырган очракта, шикаять биргән контролъдә торучы затның үтенечнамәсе буенча әлеге срок контроль органы тарафыннан торгызыла.

5.6. Шикаятьне биргән контролъдә тотыла торган зат шикаять буенча каар кабул ителгәнчегә кадәр аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рөхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә Контроль органының дәгъвалана торган каарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган житәкчесе тарафыннан шикаять теркәлгән көннән алыш ике эш көненнән дә соңга калмычы каар кабул ителә:

1) контролъ органының дәгъвалана торган каарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контролъ органының дәгъвалана торган каарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән каар турында мәгълүмат шикаять биргән контролъдә торучы затка каар кабул ителгән вакыттан алыш бер эш коне эчендә жибәрелә.

5.9. Жалоба булырга тиеш:

1) каар һәм (яисә) гамәле (гамәл кылмавы) дәгъва белдерелә торган контроль орган исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) вазыйфаи зат исеме;

2) гражданның фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында белешмәләрне, йә күзәтүче зат булган оешманың исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә һәм фамилия реквизитлары, исеме, атасының исеме (булган очракта) шикаять биргән затның исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне каару вакытына үзара эшчәнлекне башкаруның теләгән ысулы һәм аның буенча каар алуның теләгән ысулы;

3) Контроль органының һәм (яисә) аның вазыйфаи затының дәгъвалана торган каары турында белешмәләр, алар шикаять биргән контролъдә тотыла торган затның

хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин;

4) контроль орган каары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл қылмавы) нигезендә контрольдә тотыла торган затның нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдәнүче зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчermәләре тапшырыла;

5) шикаять биргән контрольдә торучы затның таләпләре;

6) контроль (күзәтчелек) чарапарының бердәм реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аңа карата шикаять бирелә.

5.10. Контроль органы вазыйфаи затларының йә аларның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә цензурасыз яисә мыскыллы булмаган эйтелмәләрне, янауларны һәм мәлкәтне шикаятьтә тотарга тиеш түгел.

5.11. Шикаятьне бирү «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә тиешле хокукны биргән очракта, контроль астындагы затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5.12. Контроль орган, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.4 пунктында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланғаннан соң бирелә һәм шикаять бирүгә жибәрелгән срокны торғызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;

2) шикаять бирүгә бирелгән вакытны торғызу турындагы үтенечне канәтгәтәләндерүдән баш тарттылар;

3) аны биргән контрольдә торучы заттан шикаять буенча каар кабул ителгәнчегә кадәр шикаятьне кире алу турында гариза килде;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд каары бар;

5) элек контроль органга шул ук контролльдә тотыла торган заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелгән булса;

6) Шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гайлә әгъзаларының, яшәү, сәламәтлегенә һәм мәлкәтенә цензурасыз яисә мыскыллы анлатмалар, яшәү куркынычы;

7) элек әлеге контролльдә тотыла торган затның шикаять белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне карапудан баш тартса һәм яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелгән;

9) Россия Федерациясе законнары нигезендә контроль орган каарларына шикаять белдерү буенча суд тәртибе генә каралган.

5.13. Элеке Нигезләмәнең 5.12 пунктының 3-8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне карапудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтиҗәсө булып торыый һәм Контроль органы каарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл қылмавына) карата суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез булып тормый.

5.14. Шикаятьне караганда, Контроль орган Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган контроль эшчәнлеккә судка кадәр шикаять бирүнен өстәмә системасыннан файдалана.

Контроль орган судка кадәр шикаять бирү системасына шикаятьне карау

барышы турында белешмәләр тапшыруны тәэмүн итә.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр hәм документлар булган шикаятыне карау, Россия Федерациясенең закон тарафыннан саклана торган башка сер турындагы законнары таләпләрен үтәгән килем, контроль (кузәтчелек) эшчәнлеге системасыннан файдаланмыйча, тикшереп тору органы житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5.15. Зарап контроль орган житәкчесе теркәлгәннән соң егерме эш көне эчендә каралырга гиеш.

5.16. Курсәтелгән срок егерме эш көненә, түбәндәге гадәттән тыш очракларда озайтыла:

1) вазыйфаи затка карата шикаятын күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүенә шикаятын бирелә торган гамәл (гамәл кылмау) үткәрү;

2) гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) буенча дәгъвалана торган вазыйфаи затның булмавы.

5.17. Контроль орган шикаятын биргән контролльдә торучы заттан шикаяты предметынан кагылышлы өстәмә мәгълүмат hәм документлар сорарга хокуклы. Контрольләнә торган зат күрсәтелгән мәгълүматны hәм документларны сорату жибәрелгәннән соң биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятыне карау срокы темасы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызнамә hәм шикаяты предметына караган документлар жибәрелгәннән алыш аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма сөрау жибәрелгән вакыттан алыш биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат hәм шикаяты предметына караган документларны алу шикаятыне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.18. Шикаятын биргән контролльдә торучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны hәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаятын биргән зат шикаятын буенча йомгаклау карапы кабул ителгәнчегә кадәр үз карашы белән шикаяты предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

5.19. Кабул ителгән карапын законлылыгын hәм нигезлелеген исбатлау hәм (яисә) кылышынан гамәлне (гамәл кылмауны) исбатлау бурычы контроль органга йөкләнә.

5.20. Шикаятын карау нәтижәләре буенча контроль орган житәкчесе түбәндәге карапларның берсен кабул итә:

1) шикаятынан канәгатьләнмичә калдыра;

2) Контроль орган карапын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) Контроль орган карапын тулысынча юкка чыгара hәм яца карап кабул итә;

4) Контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таный hәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләрне башкару турында, карап чыгара.

5.21. Кабул ителгән карапы нигезли торган контроль орган карапы аны үтәү срокы hәм тәртибе дәүләт hәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында hәм (яисә) региональ порталында контролльдә тотыла торган затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән алыш бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

Дәүләт яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаятыне карау йомгаклары буенча контроль орган каары контроль астындагы затка кәгазь чыганакта жибәрелә.

Россия Федерациясе законнары таләпләре үтәлгән килеш дәүләт яисә башка сакланылуучы сер турында ул кабул ителгән көннән алыш бер эш көнө эчендә.

Татарстан Республикасы Әгержे муниципаль районында автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 1 нче күшүмтә

Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлары исемлеге

1. Татарстан Республикасы Әгерже муниципаль районы Башкарма комитетының төзелеш, торак-коммуналь хужалык, архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге баш белгече

Татарстан Республикасы Эгерже муниципаль районында автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 2 нче күшымта

**Автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм
Эгерже муниципаль районында юл хужалыгында муниципаль контрольне
гамәлгә ашыру қысаларында контроль объектларын куркыныч
категориясенә керту критерийләрү**

п/п	Автомобиль транспорты, шәһәр жир өсте электр транспорты һәм Эгерже муниципаль районында юл хужалыгы өлкәсендә муниципаль контроль объектлары	Куркыныч категориясе
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр сонгы өч ел дәвамында законлы көченә көргән, юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген юридик затка, аның вазыйфаи затларына яисә шәхси эшкуарга административ жәза билгеләү турында карар кабул итү куркынычы категориясенә керту турында карар кабул ителгән датага карата административ хокук бозу қылган өчен автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында эшчәнлекне башкарғанда (үтәгәндә) тикшереп торылырга тиешле мәжбүри таләпләрне бозган өчен административ хокук бозган өчен	Зур куркыныч
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр сонгы өч ел дәвамында юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында эшчәнлекне гамәлгә ашырганда контрольдә торучы затлар тарафыннан үтәлергә тиешле мәжбүри таләпләрне үтәмәү факты буенча бирелгән вакытта үтәлмәгән куркыныч категориясенә керту турында карар кабул ителгән датага сонгы өч ел эченде булган очракта	Уртacha куркыныч
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында эшчәнлекне башкарғанда контрольдә тотыла торған затлар тарафыннан үтәлергә (үтәлергә) тиешле таләпләрне үтәмәгән өчен план яисә планин тыш тикшерү нәтиҗәләре буенча бирелгән хәвеф-хәтәр категориясенә керту турында карар кабул ителгән датага сонгы биш ел эченде булган очракта	Чамалы куркыныч
4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар, 1, 2 һәм 3 пунктларында күрсәтепгән шартлар булмаганды, юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген хәвеф-хәтәр категориясенә керту	Түбән куркыныч

Татарстан Республикасы
Эгерже муниципаль районы Советының
19.11.2021 № 12-б
каравы белән расланган

**Автомобиль транспортында, шәһәр жир есте электр транспортында һәм
Эгерже муниципаль районында юл хүжалыгында муниципаль контрольне
тамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу
куркынычы индикаторлары исемлеге**

Индикатор атамасы	Сайланган параметр (бәяләү критерийлары), үлчәү берәмлеге (булган очракта) очен нормаль халәт	Куркыныч индикаторы күрсәткече
1 индикаторның исеме	5-10, шт.	<5 шт. яки >10 шт.
2 индикаторның исеме	юк	да
3 индикаторның исеме	федераль закон нигезендә билгеләнә	нормаль параметрларны 10%тан артык киметү яки арттыру

Татарстан Республикасы
Эгерже муниципаль районы Советының
19.11.2021 № 125
каары белән расланган

**Контроль төренең тәп күрсәткечләре һәм аларның максатчан
күрсәткечләре, автомобиль транспортында, шәһәр жир есте электр**

транспортында һәм Әгерже муниципаль районында юл хужалығында муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләр

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулар арасыннан юк ителгән хокук бозулар өлеши - 70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планын үтүү өлеши - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикастьләр өлеши - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтиҗәләре өлеши - 0%.

Нәтиҗәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чаралар өлеши, эмматиешле административ йогынты чаралары кабул ителмәгән - 5%.

Контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд каарлары өлеши - 95%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

Автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм Әгерже муниципаль районында юл хужалығында муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлык контроль чаралар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чаралар саны;

контроль чара актына карата алынган каршылыклар саны;

мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны.